

Naar een toekomstbestendig sector
eigen kwaliteitszorgsysteem in het mbo

Referentiewaarden

- Netwerkdag Kwaliteitszorg VO 5 November 2024

Even voorstellen

Ruim 10 jaar met elkaar aan de slag met het:

- Bij elkaar in de keuken kijken om beter te worden
- Versterken van het lerende vermogen van de teams en instelling
- Stimuleren van eigenaarschap en dialoog
- Bevorderen van een bijpassende kwaliteitscultuur

Gegroeid tot een nagenoeg dekkend netwerk van mbo-instellingen

Programma:

Referentiewaarden

een sector-eigen
kwaliteitszorgsysteem
mbo

En heeft het vo er ook
iets aan?

Introductie

Het Referentiewaardenmodel

Ervaringen

En het vo?

Opdracht

Aanleiding

- Toenemende dynamiek arbeidsmarkt en samenleving
- Vraagt om wendbaar mbo verbonden met de regio
- Hoe richt je dat slim in?

Opdracht

Ontwikkel een sectoreigen toekomstbestendige kwaliteitszorg-systematiek voor het mbo

Eigenaarschap

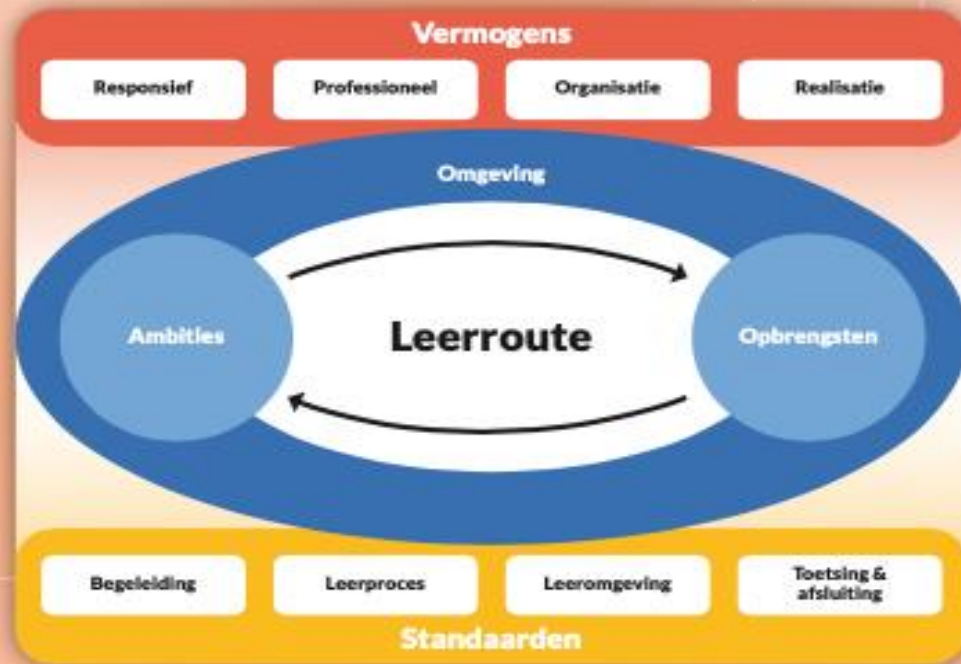
Eigenaarschap betekent het nemen van verantwoordelijkheid en betrokkenheid bij het eigen werk en leerproces. Het omvat proactief handelen, initiatief nemen en verantwoordelijkheid dragen voor zowel processen als uitkomsten. De docent, het onderwijsteam en de instelling zijn eigenaar van de kwaliteit van het onderwijs. Er is bij kwaliteitszorg- en borging sprake van gedeeld eigenaarschap, waarbij iedere betrokkene de motivatie, verantwoordelijkheid en vrijheid voelt om een specifieke bijdrage te leveren.

Dialogo

Een dialoog is een open en constructieve vorm van gesprek, waarin je jezelf en de ander onderzoekt en bevráágt op standpunten, visies en meningen. Je doorgrondt waarom je iets denkt, voelt, wilt of doet, terwijl je je ook opentelt voor ideeën van anderen. Doel van de dialoog is om tot een gedeelde visie op het onderwerp te komen of gezamenlijk iets te creëren of te innoveren.

Het ordeningsmodel

Wendbaarheid

Wendbaarheid is de capaciteit van een organisatie of individu om snel en effectief te reageren op veranderende en nieuwe omstandigheden. Dit gaat niet alleen om wetoverwogen reageren, maar vooral ook om anticiperen en innoveren.

Rekenschap

Rekenschap, of verantwoordelijkheid, betekent transparantie over eigen acties en beslissingen en het vermogen om deze te verantwoorden. Het houdt in dat je een gewogen inzicht geeft in wat wel en niet is gelukt, verantwoordelijkheid neemt voor de gevolgen hiervan en hierover openlijk communiceert. Rekenschap geeft je niet alleen vanuit controle, maar ook vanuit intrinsieke motivatie.

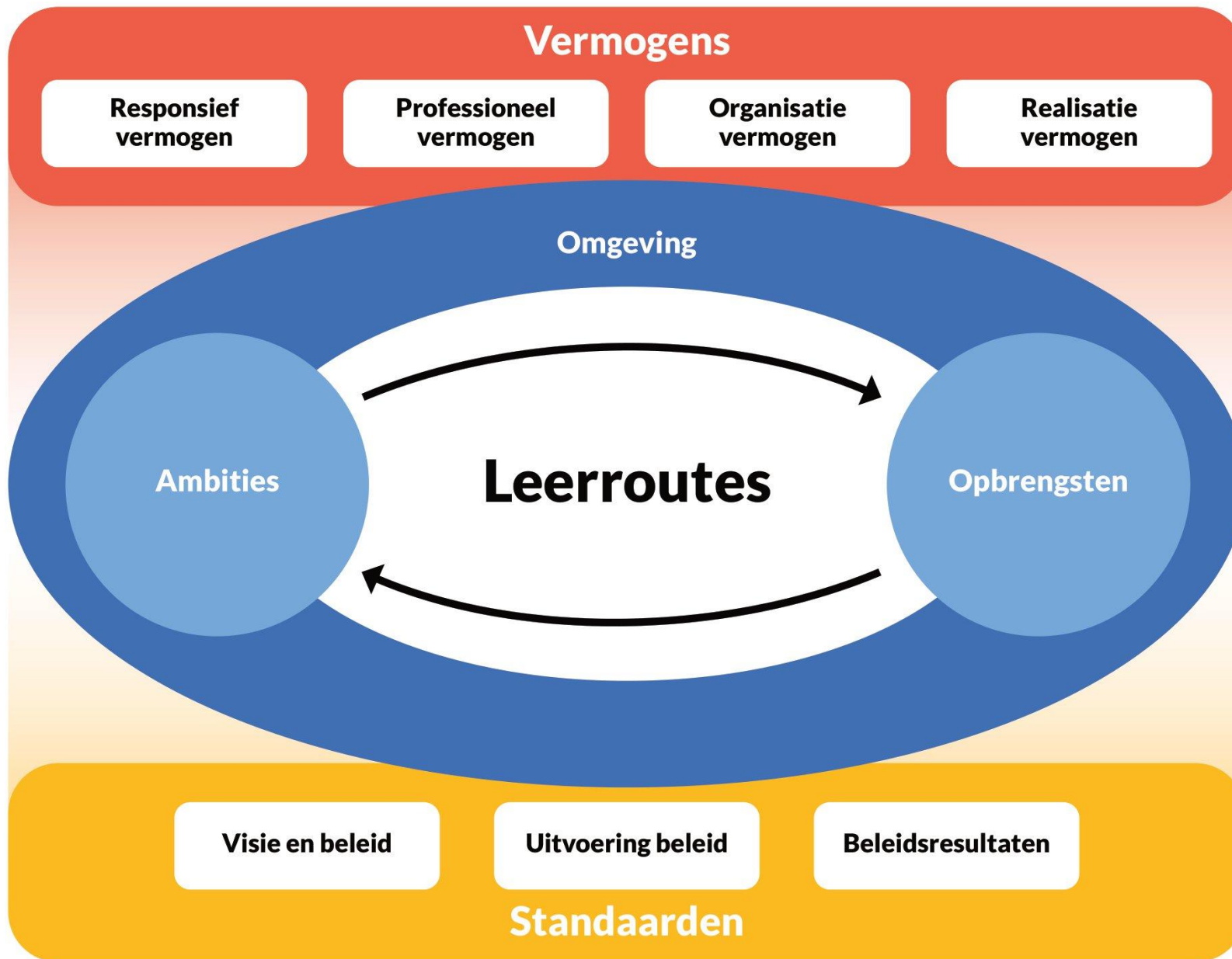

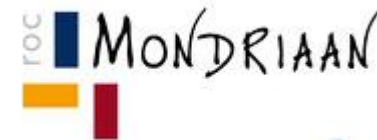
Vertrouwen

Vertrouwen is het geloof in de capaciteiten en goede intenties van anderen. Het omvat wederzijdse betrouwbaarheid en integriteit en vormt de basis voor effectieve samenwerking.

Instrumenten

Proeftuinen bij :

> 30 instellingen

> 100 onderwijsteams

Ca 44 kwaliteitstafels

Ca 48 peer reviews

Ca 46 zelfevaluaties

Ca 5 panels op teamniveau

Ca 2 panels op instellingsniveau

Ca 3 instellingsdialogen

Motieven en thema's

- Meer waardengericht
- Stimuleren van eigenaarschap
- Experimenteren met dialogisch instrumentarium
- Logische volgende stap in eigen ontwikkeling/systeem

Werkwijzen / instrumenten

Zelfevaluatie
(team of instelling)

Kwaliteitstafel

Peerreview

Panelreview

*Instellingsdialoog
(dialoogmodel)*

*Eigen instrumentarium (zoals
audits)*

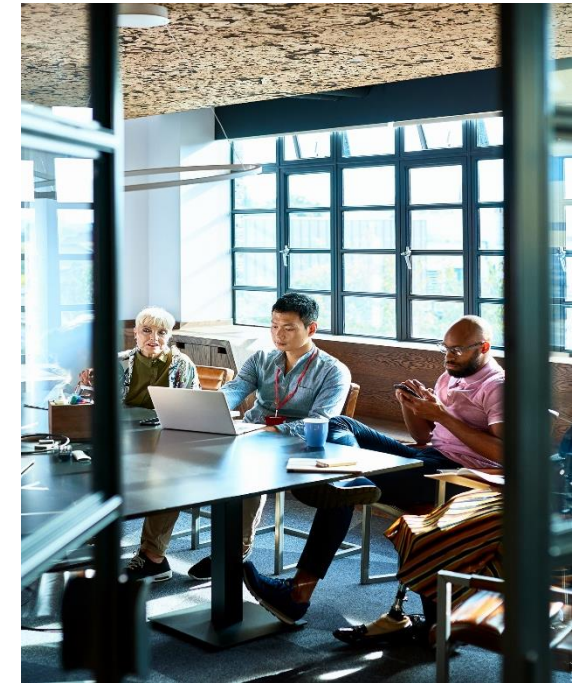
Praktijkvoorbeeld Peer Review

Beeld vanuit proeftuinen in highlights

Het biedt een toekomstbestendige aanpak die helpt om (blijvend) goed onderwijs te bieden voor studenten en werkveld.

- Waarden slaan aan
- Dialoog versterkt eigenaarschap.
- Veelheid aan perspectieven versterkt gezamenlijkheid en begrip.
- Het model biedt houvast, geeft steun, ordening en is compleet.
- Vermogens geven handvatten
- Betrokkenheid Studenten en werkveld (verbinding regio) versterkt
- Recht doet aan variëteit en eigenheid van elke school.

Het Referentiewaarden-gedachtegoed past in eigen kwaliteitszorgsysteem.

Bron: Evaluatierapport prof. dr. Marika Kuijpers, bijzonder hoogleraar Open Universiteit en monitorrapport (ECBO)

- **Vragen?**
- **Waar zie je kansen voor het VO?**
- **Wat schuurt?**

Meer weten? Interesse?

- info@kwaliteitsnetwerk-mbo.nl

Responsief vermogen

- Hebben we onze omgeving in beeld?
  - Als het gaat om de huidige behoeften van student, werkveld en eventuele andere belanghebbenden?
  - Als het gaat om (toekomstige) ontwikkelingen werkveld en de maatschappij?
- Gebruiken we deze informatie?
  - Betrekken we student en werkveld voldoende en actief bij :
    - Het vormen van ambities?
    - Het ontwikkelen onderwijs?
    - Het uitvoeren van onderwijs?
    - Het evalueren onderwijs?
  - Hoe komen keuzes m.b.t. aanpassingen tot stand?
  - Komen de aanpassingen van de grond?

Professioneel vermogen

- Hebben we de juiste kennis, vaardigheden en competenties in huis?
  - Individueel
  - Als team
  - Leren we van elkaar, binnen en buiten de school?
- Werken we samen in een professionele cultuur?
  - Houden we ons aan afspraken?
  - Spreken we elkaar aan?
  - Zijn rollen en taken en eigenaarschap helder belegd?
  - Is leiderschap (individueel, collectief, thematisch) ingevuld?

Organisatievermogen

Werken we als team planmatig en efficiënt:

- Op het gebied van taken en bezetting: hebben we de rollen en verantwoordelijkheden passend verdeeld en zijn die bekend bij iedereen?
- Op het gebied van tijd: zijn de taakuren passend verdeeld bij het werk dat uitgevoerd moet worden?
- Op het gebied van communicatie en informatie: Overleggen we effectief en efficiënt (zowel formeel als informeel)? En weet iedereen wat hij weten moet?
- Op het gebied van systemen: zijn onze ondersteunende systemen helpend?
- Op het gebied van borging: Leggen we relevante informatie structureel, overdraagbaar en vindbaar vast?

Realisatievermogen

- Weten we wat we moeten weten?
(Weten we welke informatie (meetbaar, merkbaar, bespreekbaar) nodig is?)
- Hebben we wat we moeten weten?
(Hebben we deze informatie goed beschikbaar?) hebben we wat we moeten meten?)
- Begrijpen we het verhaal achter wat we hebben gemeten?
(Weten we hoe we deze informatie moeten gebruiken, analyseren, interpreteren?)
- Weten we wanneer het goed is?
(Hebben we de lat bepaald)
- Gebruiken we wat we meten?
(Gebruiken we de informatie om bij te sturen?) (gebruiken we wat we meten?)
- Vertellen we wat we beloven en laten we zien of ons dat is gelukt?
(Voeren we het gesprek met belanghebbenden (intern en extern) hierover?)